

SOCIAL- OG SUNDHEDSSKOLEN

Skive | Thisted | Viborg

**Rammer og forudsætninger for opgaver
i farmakologi og medicin håndtering på
Social- og Sundhedsassistentuddannelsen**

**Social- og Sundhedsskolen, Skive Thisted Viborg
Vedttaget på Lokal Uddannelsesudvalgsmøde
Den 19. november 2018/revideret 29. juni 2020**

FORORD

Danske SOSU-skoler modtog i maj måned 2017 en anmodning fra det faglige udvalg PASS om at facilitere et samarbejde om fælles rammer for den obligatoriske prøve i farmakologi og medicin håndtering. Det faglige udvalg har udarbejdet et oplæg til en sådan fælles ramme, hvis målsætning bl.a. har været et fokus på at styrke elevernes kompetencer- herunder at udvikle en fælles ramme til inspiration for afviklingen af den obligatoriske prøve.

Det faglige udvalg har haft et ønske om øget kontinuitet i og bedre koordination af skolernes bestræbelser på at udvikle faget yderligere.

Vejledningen udarbejdet af arbejdsgruppen er et konkret resultat af et sådant skolesamarbejde og kan frit anvendes af de enkelte skoler som inspiration for den lokale tilrettelæggelse og gennemførelse af faget.

Arbejdsgruppens deltagere på landsplan er

Jean Hagstrøm, SOSU C

Hanne Stilling Meilgaard, SOSU Nykøbing

Susanne Krogsgaard, SOSU Randers

Ilse Jæger, SOSU C

Michael Kümmel, sekretariatet

Den lokale arbejdsgruppe på Social- og Sundhedsskolen Skive, Thisted, Viborg har haft fokus på tilrettelæggelsen af

- Rammer og forudsætninger for arbejdet med farmakologiopgaverne
- Udbygge tilrettelæggelsen af farmakologiopgaver, så de stemmer overens med lokale uddannelsesforløb på Social- og Sundhedsskolen Skive, Thisted, Viborg.

Arbejdsgruppens deltagere på SOSU-STV – efteråret 2018

Uddannelseskonsulent Eva Pedersen

Uddannelseskonsulent Camilla Tilsted

Uddannelsesleder Lotte Boserup

Uddannelseschef Lene Dahlgaard

Revidering august 2019
Uddannelseskonsulent Eva Pedersen
Uddannelseskonsulent Camilla Tilsted
Underviser Anette Sejerskilde og Tina Siggaard
Uddannelseschef Lene Dahlgaard

Arbejdsgruppen har fulgt de centralt angivne retningslinjer i forhold til den overordnede placering af de forskellige farmakologiopgaver og indholdet i opgaverne, som kan ses i slutningen af dette dokument.

Vedttaget på LUU, 19. november 2018/Revideret udgave vedtaget den 22. august 2019

BAGGRUND

PASS – det faglige udvalg for den pædagogiske assistent uddannelse og social- og sundhedsuddannelsen anmodede Danske SOSU-skoler om et samarbejde om at sikre et ensartet niveau i faget farmakologi og medicin håndtering. Dette skal opnås ved dels et tættere samarbejde skolerne imellem såvel som mellem den enkelte skole og praktikstedet.

Der er blevet udarbejdet forslag til fælles retningslinjer for den obligatoriske prøve i faget og forslag til undervisningsforløb/tilrettelæggelse, der kan lede frem til prøven.

Den optimale fordeling/placering fordrer muligheder for en inddragelse af stof især fra fagene

- Somatisk sygdomslære
- Psykiatrisk sygdomslære
- Naturfag (respektive matematik/kemi/biologi for EUX-elever)

Eleverne kan, med fordel, indsamle data fra såvel første som anden praktikperiode. Dette vil styrke deres praktiske erfaringsgrundlag betydeligt og dermed skabe bedre rammer for den obligatoriske prøve på skoleperiode 3.

PASS' arbejdsgruppe anbefaler, at undervisningen i faget fordeles over de første tre skoleperioder med den obligatoriske prøve placeret på 3. skoleperiode. Derved opnås dels en udstrækning i tid, som er afgørende for elevernes læring dels optimale

muligheder for synergi med såvel andre fag som elevens læring og erfaring i praktikken.

De foreslåede løsninger respekterer fuldt og helt bestemmelserne i såvel hovedbekendtgørelsen, uddannelsesbekendtgørelsen som i eksamensbekendtgørelsen om den enkelte skoles opgaver, ansvar og pligter i forhold til tilrettelæggelse af undervisningen og gennemførelsen af prøven.

Fagets mål og rammer

Uddannelsesbekendtgørelsen

Nedenstående tager udgangspunkt i den gældende bekendtgørelse for uddannelsen samt uddannelsesordninger og vejledninger for samme.

De fagspecifikke mål præciseres i Uddannelsesordningen for social- og sundhedsassistentuddannelsen

Pædagogisk og didaktisk formål

Formålet med fælles retningslinjer for farmakologi og medicin håndtering er at understøtte en vekseluddannelse med en skoledel og en praktikdel, hvor der er tydelig sammenhæng mellem teori og praksis.

På hovedforløbet synliggøres denne sammenhæng gennem et samspil mellem kompetencemål, fagmål og praktikmål. Fælles retningslinjer kan være med til at øge elevernes mulighed for at integrere praktiske erfaringer og teoretisk viden for at begrunde handlinger og etiske overvejelser i forhold til farmakologi og medicin håndtering.

I skoledelen får eleverne den fagspecifikke viden, som de kan koble til opgave- og problemløsningen ude i praktikdelen. Ved at arbejde ud fra de fælles retningslinjer i praktikdelen kan eleverne erfare, hvordan teoretisk viden kan understøtte praktiske færdigheder. Elevernes kommende fagidentitet bliver styrket, når der er mulighed for i praksis at træne og udvikle det, eleverne har lært på skolen.

De fælles retningslinjer lægger op til at tilrettelægge farmakologi og medicin håndtering på tværs af flere uddannelsesspecifikke fag og naturfag, så eleverne kan opleve en helhed, hvor fagene supplerer hinanden, og hvor teori understøtter problemløsning i praksis.

De fælles retningslinjer tager afsæt i en tilgang, hvor eleven indsamler data i praktikken. Disse data inddrages i undervisningen og kan være med til at understøtte arbejdet med målene for faget. De indsamlede data fra praktikken kan anvendes i fx projekter, caseforløb og simulationsundervisning, så eleven kan fordybe sig i praktiske situationer og problemstillinger og udarbejde et materiale, som kan fungere som eksaminationsgrundlag ved prøven for farmakologi og medicinhåndtering. På SOSU-STV vil der forsat blive anvendt case som er udarbejdet af skolen. Prøven ligger på 3. skoleperiode og eleverne har på det tidspunkt ikke har været i 3. praktik. Derfor kan elevernes egne case ikke anvendes som grundlag for prøven.

Rammer og forudsætninger for arbejdet med farmakologiopgaverne

I løbet af uddannelsen skal der udarbejdes tre opgaver i praktikken, som kan indgå i læringsgrundlag på de tilknyttede skoleperioder og farmakologiprøven.

Målene for Farmakologi og Medicinhåndtering er på side 27 i Uddannelsesordningen (findes i link herunder).

<https://www.passinfo.dk/media/71f3a92f-9369-4b44-ba98-700f388f6f81/hZ5wGg/Uddannelsesordninger/01.08.2018%20Uddannelsesordning%20for%20social-%20og%20sundhedsassistent%20-%20samlet.pdf>

Opgaverne er opbygget af:

- En generel del, der omhandler lovgrundlaget for social- og sundhedsassistentens arbejde med farmakologi og medicinhåndtering.
- En specifik del, der retter sig mod den medicinske behandling hos en udvalgt borger.
- Pædagogiske overvejelser i forhold til samarbejdet med borgeren og eventuelle pårørende.

Som dokumentation af opgaven udarbejder eleven et skriftligt dokument i skriftstørrelse 12 med en linjeafstand på 1,5; svarende til ca. 4 – 5 sider udfyldt opgaveskabelon. Spørgsmålene besvares i skabelonen, hvor felternes størrelse kan tilpasses besvarelsen. Besvarelsen udarbejdes elektronisk, og sendes på mail til praktikvejleder.

Eleven kan forvente feedback på opgaven af dennes praktikvejler.

Opgaveskabelonerne findes som bilag 1.

Det forventes, at alle elever afleverer farmakologiopgave inden praktikperiodens afslutning. Er eleven syg i den periode, hvor de skal skrive opgaven, anvises en ny periode af praktikvejleder.

Opstår der problemer med aflevering af farmakologiopgaven, kontaktes uddannelseskoordinator/uddannelseskonsulent.

Opgaven indgår i praktikvejlederens samlede vurdering af praktikperioden.

Tilrettelæggelse af arbejdet med opgaverne

Før praktikstart introducerer skolen eleverne til de enkelte opgaver, herunder hvordan opgaven skal afleveres til skolen. Opgaven eller dele heraf kan efterfølgende anvendes i undervisningen på skolen.

Praktikstedet vejleder eleverne individuelt eller i gruppe til den enkelte opgave. Herefter udarbejder eleven en individuel besvarelse. Eleven arbejder løbende med opgaven den sidste halvdel af praktikperioden, nærmere tidsramme aftales individuelt med praktikvejleder. Efterfølgende deler eleven sin viden og refleksioner i forbindelse med opgaven med praktikstedet. Praktikstedet giver eleven en mundtlig tilbagemelding, der kan understøtte elevens videre arbejde med farmakologi og medicin håndtering.

Er eleven i praktik et sted, hvor der ikke bliver administreret medicin, må eleven tale med den praktikansvarlige eller uddannelseskonsulenten om lokale løsninger, som gør det muligt at arbejde med farmakologiopgaven.

Dataindsamling

I forbindelse med dataindsamling lægges vægt på, at det er *fuldstændigt anonymiseret*, således at den enkelte borger/patient ikke vil kunne identificeres. Fokus er således alene på borgeren/patientens diagnoser og de dertil knyttede medicineringer (jf. lov om databeskyttelse samt EU's databeskyttelses-forordning).

Placering og tilrettelæggelse af farmakologiopgaver og prøve

Uddannelsens opbygning	Farmakologi og medicinåndterning, vejledende varighed	Tema	Indhold/Emner	Øvrige fag i perioden
Skoleperiode 1A 5 uger	-	Det Nære Sundhedsvæsen	Grundlæggende forståelse for assistentens og de øvrige faggruppers kompetenceområder.	Alle fag, undtagen Farmakologi og medicinåndterning
Primær praktik 1A Ca. 25 uger	-	Det Nære Sundhedsvæsen	Introduceres til medicinåndterning herunder medicinens virkning og bivirkning og anvende denne ved observation af borgere. ¹	- Vær obs på at eleven først får undervisning i farmakologi på skoleperiode 1B.
Skoleperiode 1B 10 uger	1 uge	Medicinåndterning og lovgivning	Sundhedslov. Autorisationslov. Delegering/videreddel egering. Instrukser og vejledninger. Anatomi og fysiologi Farmakokinetik og begreberne inden for farmakodynamik Kvalitetssikring – UTH – risikobaseret tilsyn.	Naturfag Somatisk sygdom og sygepleje Kvalitet og udvikling

¹ Det forudsættes, at hjælpere med merit gør sig bekendt med disse emner forud for optag til skole.

			<p>Sikker medicinhandling, herunder dispensering i medicinrum.</p> <p>Intro til farmakologiopgave i praktik 1B.</p>	<p>Vær obs på, at eleverne får almen farmakologi på skoleperiode 1B (Special farmakologi starter på 2. skoleperiode)</p>
Primær praktik 1B Ca. 12 uger		Det Nære Sundhedsvæsen	Udarbejdelse af farmakologiopgaven 1B	-
Skoleperiode 2 14 uger	1 uge	Psykiatri i det sammenhængende sundhedsvæsen	<p>Farmakologiopgave 1B inddrages som læringselement.</p> <p>Indholdet i undervisningen dækker målene for faget.</p> <p>Fortsat farmakokinetik og farmakodynamik – anatomi og fysiologi.</p> <p>Speciel farmakologi, herunder virkning og bivirkning, kontraindikationer, interaktioner, dispenseringsformer samt hovedgrupper.</p> <p>Opsamling på lovgivning og delegering.</p>	<p>Faget inddrages i øvrige undervisning, hvor det er relevant.</p>

			<p>Pædagogiske metoder, herunder vejledning, motivation og selvadministration – samskabelse, concordance, compliance (engelsk adherence).</p> <p>Sektorovergange og samarbejde med almen praksis og apotek.</p> <p>Medicinregning. Hygiejne og risikofaktorer. Arbejds miljø. Mundtlig og skriftlig dokumentation.</p>	
Psykiatrisk Praktik 2 Ca. 18 uger		Psykiatri i det sammenhængende sundhedsvæsen	Udarbejdelse af farmakologiopgave 2.	-
Skoleperiode 3 16 uger (11 uger)	1 uge inklusiv obligatorisk prøve i slutningen af skoleperiode 3.	Somatik i det sammenhængende sundhedsvæsen	<p>Farmakologiopgave 2 inddrages som læringselement.</p> <p>Fortsat farmakokinetik og farmakodynamik – anatomi og fysiologi.</p> <p>Speciel farmakologi, herunder virkning og</p>	Faget inddrages i øvrige undervisning, hvor det er relevant.

			<p>bivirkning, kontraindikationer, interaktioner, dispenseringsformer samt hovedgrupper. Opsamling på lovgivning og delegering. Pædagogiske metoder, herunder vejledning, motivation og selvadministration – samskabelse, concordance, compliance (engelsk adherence) Sektorovergange og samarbejde med almen praksis og apotek</p> <p>Medicinregning Hygiejne og risikofaktorer Arbejds miljø Mundtlig og skriftlig dokumentation.</p>	
Skoleperiode 3 Prøve i faget			Prøve i farmakologi og medicin håndtering	Skriftligt oplæg og mundtlig eksamen (det skriftlige indgår ikke i bedømmelsen)
Somatisk Praktik 3A 12 uger		Somatisk hospital praktik	Introduktion til farmakologi og medicin-håndtering i somatisk hospitals praktik.	
Somatisk praktik 3B Ca. 28 uger		Somatisk primær praktik	Udarbejdelse af farmakologi opgave 3.	

Skoleperiode 4 3 uger	-	Afsluttende prøve	-	
-----------------------------	---	----------------------	---	--

BILAG 1

- **Opgaver og hjælpeskema/skabelon til dataindsamling i praktik 1B, 2 og 3B**

Der er udarbejdet tre forskellige farmakologiopgaver – en til hver praktik, da det kan give eleven og praktikstedet det mest anvendelige og overskuelige redskab at arbejde ud fra. Eleven opfordres til at tage tidligere udarbejdede farmakologiopgaver med sig i de efterfølgende praktikforløb samt i skoleperioderne.

De tre opgaver er opbygget ud fra en fælles model:

- De to første sider indeholder en generel information om opgaverne og går igen i alle tre opgaver.
- Herefter følger skabelonen, som eleven skal arbejde ud fra. Der er spørgsmål i skabelonen, der går igen i de tre praktikperioder, og der er spørgsmål, der er tilpasset, så de retter sig mod den enkelte praktikperiode. Progressionen sikres via udvælgelse af borger og situation.

Skabelonen består af:

- En generel del, der omhandler lovgrundlaget for social- og sundhedsassistentens arbejde med farmakologi og medicin håndtering.
- En specifik del, der retter sig mod den medicinske behandling hos en udvalgt borger.
- Pædagogiske overvejelser i forhold til samarbejdet med borgeren og eventuelle pårørende.

I bilag 1 er de tre farmakologiopgaver samlet i én opgave for at gøre det mere overskueligt at orientere sig i spørgsmålene i skabelonen og se, hvor spørgsmål går igen i alle tre praktikker, og hvor spørgsmålene adskiller sig. Det er stadig hensigten, at der skal være særskilte opgaver til de tre praktikker.

Da alle tre farmakologiopgaver er samlet i én opgave i bilag 1, er der med grøn tekst markeret, hvad der er særligt gældende for praktik 2 – og når der står */patient* er dette også gældende for P3.

BILAG 1: Opgaver og hjælpeskema til dataindsamling i praktikkerne

Farmakologi og medicin håndtering for social- og sundhedsassistentelever i praktikuddannelsen

Udarbejdet af arbejdsgruppen under det Regionale Praktik Udvalg, Region Hovedstaden, August 2017 og revideret december 2017.

Farmakologiopgave i praktik 1B, 2 og 3B

Farmakologi og medicin håndtering for social- og sundhedsassistentelever i praktikuddannelsen

Hensigten med opgaverne i farmakologi og medicin håndtering

Hensigten med opgaverne er, at social- og sundhedsassistenteleven gennem hele uddannelsen har fokus på professionel medicin håndtering *i et samarbejde med borgere og patienter med grundlæggende behov i et tværprofessionelt og tværsektorielt samarbejde i det nære og det sammenhængende sundhedsvæsen.*

Bekendtgørelse om erhvervsuddannelse til social- og sundhedsassistent, BEK. Nr. 616 af 31/05/2017

Eleven kan selvstændigt varetage medicindispensering og medicinadministration i henhold til gældende lovgivning og arbejdspladsens kliniske retningslinjer og procedurer.

Bek. nr. 407 af 10. april 2019

Tre farmakologiopgaver i praktikken

Der er tre farmakologiopgaver, én opgave til hver praktikperiode. De tre opgaver tager alle udgangspunkt i praktikmål 9:

9. Eleven kan selvstændigt efter praktikstedets retningslinjer og efter delegation varetage medicin håndtering, observere virkning/bivirkninger samt dokumentere og samarbejde med borger/patient i den medicinske behandling.

Uddannelsesordning for social- og sundhedsassistentuddannelsen, gældende fra 1. juli 2017

Opgavernes opbygning

Opgaverne er udarbejdet med spørgsmål, der hjælper eleven med at være undersøgende, og som samlet set afspejler en teoretisk og praktisk progression i farmakologi og medicin håndtering. Til hver opgave knytter der sig et særligt fokus, jf. nedenstående skema.

Praktik 1 B	Praktik 2	Praktik 3
<p>Første opgave udarbejdes i slutningen af praktik 1B.</p> <p>Fokus er på farmakologi og medicin håndtering hos en borger med kronisk sygdom, der relaterer sig til hjerte, lunger eller diabetes. Det/de præparater, der arbejdes med, skal være behandling for en af de tre nævnte kroniske sygdomme.</p> <p>Borgerens tilstand skal være stabil og i delvist forudsigeligt sygeplejeforløb.</p> <p>OBS! Eleven er undervist i almen farmakologi (Special farmakologi starter først på 2. skoleperiode).</p>	<p>Anden opgave udarbejdes efter midtvejsevalueringen i praktik 2.</p> <p>Fokus er på farmakologi og medicin håndtering af psykofarmaka hos en borger/patient med en psykiatrisk sygdom.</p> <p>Borgerens/patientens tilstand skal være stabil og i delvist forudsigeligt sygeplejeforløb.</p>	<p>Tredje opgave udarbejdes i praktik 3.</p> <p>Fokus er på farmakologi og medicin håndtering hos en borger/patient med en eller flere sygdomme.</p> <p>Borgerens/patientens tilstand skal være stabil og i delvist forudsigeligt sygeplejeforløb.</p>

Farmakologiopgave i praktik 1B

Farmakologi og medicin håndtering for social- og sundhedsassistentelever i praktikken.

Opgaven tager udgangspunkt i praktikmål 9:

9. Eleven kan selvstændigt efter praktikstedets retningslinjer og efter delegation varetage medicin håndtering, observere virkning/bivirkninger samt dokumentere og samarbejde med borger/patient i den medicinske behandling.

Uddannelsesordning for social- og sundhedsassistentuddannelsen, gældende fra 1. juli 2017

Opgaven er udarbejdet med spørgsmål, der hjælper eleven med at være undersøgende, og som samlet set afspejler en teoretisk og praktisk progression i farmakologi og medicin håndtering.

Første opgave på uddannelsen udarbejdes i slutningen af praktik 1B.

Fokus er på farmakologi og medicin håndtering hos en borger med kronisk sygdom, der relaterer sig til hjerte, lunger eller diabetes. Det/de præparater, der arbejdes med, skal være behandling for en af de tre nævnte kroniske sygdomme.

Borgerens tilstand skal være stabil og i delvist forudsigeligt sygeplejeforløb.

Eleven beskriver, hvad eleven har arbejdet med på skolen af relevans for farmakologiopgaven i praktikken.

Skriv her

--

Den generelle del:

Social- og sundhedsassistentens pligter og ansvarsområde ifølge gældende lovgivning

Hvilken betydning har Sundhedsloven, Autorisationsloven og Grundloven for social- og sundhedsassistentens arbejde i forbindelse med medicinhandling? Hjælpe spørgsmål: Hvilken betydning har det at du er autoriseret social og sundhedsassistent når du arbejder med medicin?
Skriv her
Hvilke vejledninger, instrukser og retningslinjer anvender social- og sundhedsassistenten i forbindelse med farmakologi og medicinhandling på praktikstedet?
Skriv her
Hvordan er delegation og medicinhandling beskrevet på praktikstedet?
Skriv her
Hvad er social- og sundhedsassistentens opgave og ansvar i forbindelse med delegation af medicinhandling på praktikstedet?
Skriv her
Hvilke andre faggrupper samarbejder social- og sundhedsassistenten med i forhold til medicinhandling, og hvad er de andre faggruppers opgaver og ansvar?
Skriv her
Hvad er formålet med at indberette utilsigtede hændelser (UTH)?
Skriv her

Undersøg hvilke former for UTH og nærhændelser i forhold til medicin håndtering, der eventuelt finder sted på praktikstedet?

Skriv her

Hvordan arbejder praktikstedet med at lære af og forebygge UTH i forbindelse med medicin håndtering?

Skriv her

Den specifikke del: Farmakologi og medicin håndtering

I samarbejde med praktikstedet udvælger eleven en borger/patient og et til to præparater fra borgerens/patientens medicinske behandling. Det er praktikstedets vurdering, hvilke præparater der er relevante i forhold til behandlingen af borgerens/patientens kroniske sygdom. Det må ikke være intravenøse injektioner. Hvis borgeren/patienten ikke ønsker at oplyse om sin medicin, så tal med praktikstedet om, hvilken behandling der kunne være aktuel for borgeren/patienten og tag udgangspunkt i dette.

En kort beskrivelse af borgerens tilstand og symptomer, der danner grundlag for borgerens medicinske behandling – i forhold til de valgte præparater:

Skriv her

Oversigt over borgerens medicin med tydeliggørelse af de valgte præparater. Tag evt. en kopi med af borgerens FMK eller medicinskema i anonymiseret form.

Skriv her

Beskriv de udvalgte præparaters farmakokinetik, herunder absorption, first pass, distribution, elimination, halveringstid og metabolisering?
Skriv her
Beskriv udvalgte præparaters farmakodynamik, herunder virkning, bivirkninger, interaktioner, kontraindikationer og dispenseringsformer?
Skriv her
Hvilke observationer er relevante i forhold til borgerens sygdom, tilstand og behandling med de udvalgte præparater?
Skriv her
Jævnfør journalføringspligt – hvordan dokumenterer social- og sundhedsassistenten observationer i forbindelse med medicinhåndtering til den enkelte borger på praktikstedet?
Skriv her

Hvad skal social- og sundhedsassistenten være opmærksom på i forbindelse med medicinadministration, herunder dispensering, dosispakket medicin, dokumentation og hygiejne?
Skriv her
Hvordan kan social- og sundhedsassistenten finde frem til eller kontrollere medicindoseringen ved hjælp af beregninger af fx styrken pr. tablet, antallet af tabletter, styrken pr. ml ved subkutan eller intramuskulær injektion, eller den ordinerede volumen ved infusion? Hjælpe spørgsmål: Tag udgangspunkt i cirklen kap. 4 s. 108. (Farmakologibogen og medicinhåndtering)
Skriv her

Den afsluttende del: Samarbejde med og om borgeren

Hvilket ansvar har social- og sundhedsassistenten på praktikstedet i forhold til samarbejdet med borgeren om den udvalgte medicin?

Skriv her

Beskriv borgerens fysiske og psykosociale forudsætninger for at deltage i medicinbehandlingen med henblik på at kunne mestre sin situation, fx borgerens viden om virkning, bivirkning?

Hjælpe spørgsmål: **Hvordan vil du vejlede patienten i at tage sin medicin?**

Skriv her

Hvilke sygeplejefaglige refleksioner gør du dig i denne forbindelse?

Hjælpe spørgsmål: Til at reflektere over spørgsmålet anvend refleksionsmodellen s. 128 i farmakologi og medicinbehandlingsbogen

Skriv her

Hvilke pædagogiske refleksioner gør du dig i forhold til at inddrage borgeren i forhold til den ordinerede behandling og medicinbehandling?

Hjælpe spørgsmål: **Hvilken rolle har du i forhold at borgeren opnår compliance?**

Skriv her

Hvilke refleksioner gør du dig i forhold til at inddrage borgerens pårørende/netværk i medicinbehandlingen?

Hjælpe spørgsmål: Hvordan kan du anvende din viden om concordance til at besvare spørgsmålet.

SOCIAL- OG SUNDHEDSSKOLEN

Skive | Thisted | Viborg

Skriv her

Farmakologiopgave i 2. praktik

Opgaven tager udgangspunkt i praktikmål 9:

9. Eleven kan selvstændigt efter praktikstedets retningslinjer og efter delegation varetage medicinhåndtering, observere virkning/bivirkninger samt dokumentere og samarbejde med borger/patient i den medicinske behandling.

Uddannelsesordning for social- og sundhedsassistentuddannelsen, gældende fra 1. juli 2017

Opgaven er udarbejdet med spørgsmål, der hjælper eleven med at være undersøgende, og som samlet set afspejler en teoretisk og praktisk progression i farmakologi og medicinhåndtering.

Anden opgave på uddannelsen udarbejdes i praktik 2.

Fokus er på farmakologi og medicinhåndtering af psykofarmaka hos en borger/patient med en psykiatrisk sygdom.

Borgerens/patientens tilstand skal være stabil og i delvist forudsigeligt sygeplejeforløb.

Eleven beskriver, hvad eleven har arbejdet med på skolen og i tidligere praktik af relevans for farmakologiopgaven i kommende praktik.

Skriv her

Den generelle del:

Social- og sundhedsassistentens pligter og ansvarsområde ifølge gældende lovgivning

Hvilken betydning har Sundhedsloven, Autorisationsloven, Grundloven og Bekendtgørelse af lov om MAGT/TVANG i psykiatrien (Psykiatriloven) for social- og sundhedsassistentens arbejde i forbindelse med medicin håndtering?

Hjælpe spørgsmål: **Hvilken betydning har det at du er autoriseret social og sundhedsassistent når du arbejder med medicin?**

Skriv her

Hvilke vejledninger, instrukser og retningslinjer anvender social- og sundhedsassistenten i forbindelse med farmakologi og medicin håndtering på praktikstedet?

Skriv her

Hvordan er delegation og medicin håndtering beskrevet på praktikstedet?

Skriv her

Hvad er social- og sundhedsassistentens opgave og ansvar i forbindelse med delegation af medicin håndtering på praktikstedet?

Skriv her

Hvordan samarbejder social- og sundhedsassistenten tværprofessionelt og tværsektorielt om farmakologi og medicin håndtering til den udvalgte borger/patient?

Skriv her

Hvad er formålet med at indberette utilsigtede hændelser (UTH)?

Skriv her

Undersøg hvilke former for UTH og nærhændelser i forhold til medicin håndtering, der eventuelt finder sted på praktikstedet?

Skriv her

Hvordan arbejder praktikstedet med at lære af og forebygge UTH i forbindelse med medicin håndtering?

Skriv her

Den specifikke del: Farmakologi og medicin håndtering

I samarbejde med praktikstedet udvælger eleven en borger/patient og et til to fra borgerens/patientens medicinske behandling. Det er praktikstedets vurdering, hvilke præparater der er relevante i forhold til behandlingen af borgerens/patientens kroniske sygdom. Det må ikke være intravenøse injektioner. Hvis borgeren/patienten ikke ønsker at oplyse om sin medicin, så tal med praktikstedet om, hvilken behandling der kunne være aktuel for borgeren/patienten og tag udgangspunkt i dette.

En kort beskrivelse af borgerens tilstand og symptomer, der danner grundlag for borgerens medicinske behandling – i forhold til de valgte præparater:

Skriv her

Oversigt over borgerens medicin med tydeliggørelse af de valgte præparater. Tag evt. en kopi med af borgerens FMK eller medicinskema i anonymiseret form.

Skriv her

Beskriv de udvalgte præparaters farmakokinetik, herunder absorption, first pass, distribution, elimination, halveringstid og metabolisering?
Skriv her
Beskriv udvalgte præparaters farmakodynamik, herunder virkning, bivirkninger, interaktioner, kontraindikationer og dispenseringsformer?
Skriv her
Hvilke observationer er relevante i forhold til borgerens sygdom, tilstand og behandling med de udvalgte præparater?
Skriv her
Jævnfør journalføringspligt – hvordan dokumenterer social- og sundhedsassistenten observationer i forbindelse med medicin håndtering til den enkelte borger på praktikstedet?
Skriv her

Hvad skal social- og sundhedsassistenten være opmærksom på i forbindelse med medicinadministration, herunder dispensering, dosispakket medicin, dokumentation og hygiejne?
Skriv her
Hvordan kan social- og sundhedsassistenten finde frem til eller kontrollere medicindoseringen ved hjælp af beregninger af fx styrken pr. tablet, antallet af tabletter, styrken pr. ml ved subkutan eller intramuskulær injektion?
Hjælpeopgave: Tag udgangspunkt i cirklen kap. 4 s. 108. (Farmakologibogen og medicin håndtering)
Skriv her

Den afsluttende del: Samarbejde med og om borgeren

Hvilket ansvar har social- og sundhedsassistenten tværprofessionelt og tværsektorielt i forhold til samarbejdet med borgeren/patienten om den udvalgte medicin?

Skriv her

Beskriv borgerens/patientens fysiske og psykosociale forudsætninger for at deltage i medicin håndteringen med henblik på at kunne mestre sin situation, fx borgerens borgerens/patientens viden om virkning, bivirkning?

Hjælpe spørgsmål: **Hvordan vil du vejlede patienten i at tage sin medicin?**

Skriv her

Hvilke sygeplejefaglige refleksioner gør du dig ift farmakologi og medicin håndtering i den forbindelse?

Hjælpe spørgsmål: **Til at reflektere over spørgsmålet anvend refleksionsmodellen s. 128 i farmakologi og medicin håndteringsbogen**

Skriv her

Hvilke pædagogiske refleksioner gør du dig i forhold til at inddrage borgeren/patienten i forhold til den ordinerede behandling og medicin håndtering?

Hjælpe spørgsmål: **Hvilken rolle har du i forhold at borgeren opnår compliance?**

Skriv her

Hvilke refleksioner gør du dig i forhold til at inddrage borgerens/patientens pårørende/netværk i medicin håndteringen?

Hjælpe spørgsmål: Hvordan kan du anvende din viden om concordance, til at besvare spørgsmålet.

Skriv her

Farmakologiopgave i praktik 3B

Farmakologi og medicinhandling for social- og sundhedsassistentelever i praktikken.

Opgaven tager udgangspunkt i praktikmål 9:

9. Eleven kan selvstændigt efter praktikstedets retningslinjer og efter delegation varetage medicinhandling, observere virkning/bivirkninger samt dokumentere og samarbejde med borger/patient i den medicinske behandling.

Uddannelsesordning for social- og sundhedsassistentuddannelsen, gældende fra 1. juli 2017

Opgaven er udarbejdet med spørgsmål, der hjælper eleven med at være undersøgende, og som samlet set afspejler en teoretisk og praktisk progression i farmakologi og medicinhandling.

Tredje opgave på uddannelsen udarbejdes i praktik 3.

Fokus er på farmakologi og medicinhandling hos en borger/patient med en eller flere sygdomme.

Borgerens/patientens tilstand skal være stabil og i delvist forudsigeligt sygeplejeforløb.

Eleven beskriver, hvad eleven har arbejdet med på skolen og i tidligere praktik af relevans for farmakologiopgaven i kommende praktik.

Skriv her

Den generelle del:

Social- og sundhedsassistentens pligter og ansvarsområde ifølge gældende lovgivning

Hvilken betydning har lovgivningen for social- og sundhedsassistentens arbejde i forbindelse med medicin håndtering? Hjælpe spørgsmål: Hvilken betydning har det at du er autoriseret social og sundhedsassistent når du arbejder med medicin?
Skriv her
Hvilke vejledninger, instrukser og retningslinjer anvender social- og sundhedsassistenten i forbindelse med farmakologi og medicin håndtering på praktikstedet?
Skriv her
Hvordan er delegation og medicin håndtering beskrevet på praktikstedet?
Skriv her
Hvad er social- og sundhedsassistentens opgave og ansvar i forbindelse med delegation af medicin håndtering på praktikstedet?
Skriv her
Hvordan samarbejder social- og sundhedsassistenten tværprofessionelt og tværsektorielt om farmakologi og medicin håndtering til den udvalgte borger/patient?
Skriv her
Hvad er formålet med at indberette utilsigtede hændelser (UTH)?
Skriv her
Undersøg hvilke former for UTH og nærhændelser i forhold til medicin håndtering, der eventuelt finder sted på praktikstedet?
Skriv her

Hvordan arbejder praktikstedet med at lære af og forebygge UTH i forbindelse med medicin håndtering?

Skriv her

Den specifikke del: Farmakologi og medicin håndtering

I samarbejde med praktikstedet udvælger eleven en borger/patient og et til to fra borgerens/patientens medicinske behandling. Det er praktikstedets vurdering, hvilke præparater der er relevante i forhold til behandlingen af borgerens/patientens kroniske sygdom. Det må ikke være intravenøse injektioner. Hvis borgeren/patienten ikke ønsker at oplyse om sin medicin, så tal med praktikstedet om, hvilken behandling der kunne være aktuel for borgeren/patienten og tag udgangspunkt i dette.

En kort beskrivelse af borgerens tilstand og symptomer, der danner grundlag for borgerens medicinske behandling – i forhold til de valgte præparater:

Skriv her

Oversigt over borgerens medicin med tydeliggørelse af de valgte præparater. Tag evt. en kopi med af borgerens FMK eller medicinskema i anonymiseret form.

Skriv her

Beskriv de udvalgte præparaters farmakokinetik, herunder absorption, first pass, distribution, elimination, halveringstid og metabolisering?

Skriv her

Beskriv udvalgte præparaters farmakodynamik, herunder virkning, bivirkninger, interaktioner, kontraindikationer og dispenseringsformer?
Skriv her
Hvilke observationer er relevante i forhold til borgerens sygdom, tilstand og behandling med de udvalgte præparater?
Skriv her
Jævnfør journalføringspligt – hvordan dokumenterer social- og sundhedsassistenten observationer i forbindelse med medicin håndtering til den enkelte borger på praktikstedet?
Skriv her

Hvad skal social-og sundhedsassistenten være opmærksom på i forbindelse med medicinadministration, herunder dispensering, dosispakket medicin, dokumentation og hygiejne?
Skriv her
Hvordan kan social- og sundhedsassistenten finde frem til eller kontrollere medicindoseringen ved hjælp af beregninger af fx styrken pr. tablet, antallet af tabletter, styrken pr. ml ved subkutan eller intramuskulær injektion? Hjælpe spørgsmål: Tag udgangspunkt i cirklen kap. 4 s. 108. (Farmakologibogen og medicin håndtering)
Skriv her

Den afsluttende del: Samarbejde med og om borgeren

Hvilket ansvar har social- og sundhedsassistenten tværprofessionelt og tværsektorielt i forhold til samarbejdet med borgeren/patienten om den udvalgte medicin?
Skriv her

--

Beskriv borgerens/patientens fysiske og psykosociale forudsætninger for at deltage i medicinbehandlingen med henblik på at kunne mestre sin situation, fx borgerens borgerens/patientens viden om virkning, bivirkning?

Hjælpe spørgsmål: Hvordan vil du vejlede patienten i at tage sin medicin?

Skriv her

Hvilke sygeplejefaglige refleksioner gør du dig ift farmakologi og medicinbehandling i den forbindelse?

Hjælpe spørgsmål: Til at reflektere over spørgsmålet anvend refleksionsmodellen s. 128 i farmakologi og medicinbehandlingens bogen

Skriv her

Hvilke pædagogiske refleksioner gør du dig i forhold til at inddrage borgeren/patienten i forhold til den ordinerede behandling og medicinbehandling?

Hjælpe spørgsmål: Hvilken rolle har du i forhold at borgeren opnår compliance?

Skriv her

Hvilke refleksioner gør du dig i forhold til at inddrage borgerens/patientens pårørende/netværk i medicinbehandling?

Hjælpe spørgsmål: Hvordan kan du anvende din viden om concordance til at besvare spørgsmålet.

Skriv her

Bilag 2 - Fagmål Farmakologi og medicin håndtering

(Uddannelsesordningen af 1. august 2019)

Bedømmelse: Standpunktsbedømmelse efter 7-trinsskalaen

Præstationsstandard: Avanceret niveau

Varighed: 3 uger

1. Eleven kan anvende viden om lovgivning, instrukser, vejledninger og lokale procedurer til at forklare social- og sundhedsassistentens ansvar og kompetenceområde til selvstændigt at kunne varetage medicin håndtering i gældende praksis, herunder delegering, videredelegering, ledelsens ansvar og akkreditering.
2. Eleven kan anvende viden om kvalitetssikring og utilsigtede hændelser (UTH) til selvstændigt og i det tværfaglige samarbejde at kunne fremme patientsikkerheden og forebygge fejl ved medicin håndtering i praksis, herunder dokumentere, indrapportere samt følge op på embedslægetilsyn.
3. Eleven kan anvende viden om anatomi og fysiologi til at forklare lægemidlers farmakokinetik, herunder absorption, distribution og elimination og farmakodynamik.
4. Eleven kan anvende beregninger af medicin for at fremme patientsikkerheden og forebygge fejl ved medicin håndtering.
5. Eleven kan anvende viden om almen og speciel farmakologi, herunder psykofarmaka til at observere virkninger og bivirkninger samt forklare kontraindikationer, interaktioner og dispenseringsformer inden for de mest almindelige hovedgrupper, herunder hvilken betydning det har for observationen af borgere og patienter.
6. Eleven kan anvende viden om sundhedspædagogiske metoder, redskaber og praksisformer, herunder vejledning, motivation og selvadministration i samarbejdet med borgere, patienter og pårørende i primær og sekundær sektor, herunder samarbejde med almen praksis til at øge kvaliteten og patientsikkerheden ved medicin håndtering.
7. Eleven kan anvende viden om hygiejne og risikofaktorer ved medicin håndtering herunder arbejdsmiljøudvalgets opgave og arbejdsmiljøcertificering til at forebygge arbejdsskader i praksis.

Praktikmål

Praktikmål 9:

”Eleven kan selvstændigt efter praktikstedets retningslinjer og efter delegation varetage medicin håndtering, observere virkning/bivirkning samt dokumentere og samarbejde med borger/patient i den medicinske behandling.”

Uddannelsesordningen for social- og sundhedsassistentuddannelsen 1. august 2019.